

Igor Antauer
državni svetnik

Ljubljana, 13. 9. 2018

Gospod
Alojz Kovšca
predsednik
Državnega sveta Republike Slovenije

Na podlagi 68. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) vlagam:

- Pobudo za sprejem Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o čezmejnem izvajanju storitev.

Igor Antauer, l.r.

Priloga:
- Predlog zakona

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O ČEZMEJNEM IZVAJANJU STORITEV

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Slovenske pravne in fizične osebe, ki imajo sedež v Sloveniji in ki so v Sloveniji registrirane za opravljanje dejavnosti ter želijo v drugi državi članici Evropske unije začasno izvajati storitve, morajo na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) za vsakega delavca, ki ga nameravajo napotiti, pridobiti potrdilo A1. Potrdilo je harmonizirano na ravni Evropske unije in dokazuje, da so izpolnjeni pogoji v skladu s predpisi Evropske unije na področju koordinacije sistemov socialne varnosti, da ostane delavec v času napotitve na delo v drugo državo članico Evropske unije vključen v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Slovenije.

Delodajalec ali samozaposlena oseba vlogo za izdajo potrdila A1 vloži preko portala za podjetja in podjetnike (sistem e-VEM), ZZZS pa, v kolikor so izpolnjeni zakonski pogoji za izdajo, potrdilo A1 izda v petih delovnih dneh od prejema popolne vloge.

Zakonski petdnevni rok za pridobitev potrdila A1 je predlog, saj presega roke, ki jih imajo slovenska podjetja v pogodbah za pričetek izvršitve sprejetega naročila oz. storitve. Tega bi morala podjetja, ki izpolnjujejo vse zakonske pogoje za njegovo izdajo, dobiti takoj.

Rok je posebej pereč za slovenska podjetja, ki v tujini nudijo storitve, kot so montaža, popravila na terenu, prevoz in podobno. Ta podjetja imajo namreč v pogodbah določeno, da bodo storitev opravila v 24 do 48 urah, kar pa je precej krajši čas, kot rok, v katerem jim je izdano potrdilo A1.

Rok za izdajo potrdil je enak za vse vlagatelje, ne glede na to, ali zakonsko predpisane obveznosti do države in svojih pogodbenih strank ter zaposlenih izpolnjujejo v zakonsko predpisanih rokih ali pa ne. V dobi informatike je mogoče hitro vzpostavljati povezave med evidencami, hitra izmenjava podatkov in posledično informatizirana in avtomatizirana izdaja potrdil, ko so izpolnjeni vsi pogoji za izdajo potrdil.

V Sloveniji trenutno obstaja mešani sistem izdaje potrdil A1. Oddaja vloge in prejem potrdila A1 potekata preko sistema e-Vem, še vedno pa del informacij pred odločitvijo o izdaji potrdila preverjajo pristojni javni uslužbenci ZZZS. Informacijski sistemi ne omogočajo avtomatizma za izdajo potrdila A1, če vlagatelj izpolnjuje vse zakonske pogoje za izdajo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilj

Cilj zakona je v celoti informatizirati in avtomatizirati izdajo potrdila A1 preko e-VEM in s tem skrajšati čas od oddaje popolne vloge do izdaje potrdila A1 za subjekte, ki redno izpolnjujejo vse zakonsko določene obveznosti, ne glede na to, ali je bila vloga vložena v poslovnem času ZZZS ali izven njega.

2.2. Načela

Zakon bo omogočil avtomatizirano izdajo potrdil A1 vlagateljem, ki izpolnjujejo vse zakonsko predpisane pogoje. Podatki o izpolnjevanju zakonsko predpisanih pogojev se bodo med bazami podatkov, ki jih vodijo ZZZS, Inšpektorat Republike Slovenije za delo, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve in Finančna uprava Republike Slovenije prenašali avtomatsko in v kolikor bodo izpolnjeni vsi pogoji za izdajo potrdila A1, slednjega ne bodo izdali uslužbenci ZZZS temveč informacijski sistem sam.

2.3. Poglavitne rešitve

S predlogom zakona se kopijo pogodbe o zaposlitvi, sklenjeno z delavcem, ki ga namerava napotiti, v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na opravljanje dela v tujini, ter kopijo pogodbe o izvajanju storitve oziroma akt o napotitvi nadomešča z izjavo, dano pod kazensko in materialno odgovornostjo, da te pogodbe obstajajo in so veljavne. S tem bodo vsi podatki, ki jih ZZZS potrebuje za izdajo potrdila A1, elektronski. Elektronska povezava baz podatkov, ki jih vodijo Finančna uprava Republike Slovenije, Inšpektorat za delo Republike Slovenije, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve ter ZZZS, bo omogočila elektronsko preverjanje podatkov ter s tem avtomatizirano izdajo potrdila A1 vlagateljem, ki izpolnjujejo vse pogoje.

S pridobitvijo potrdila A1 neposredno preko portala e-VEM takoj in na način, da ga bo vlagatelj lahko pridobil sam (si ga bo natisnil, shranil na prenosno elektronko napravo,) takoj po tem, ko bo oddal vlogo za pridobitev navedenega potrdila, se bo vse in še posebno malim storitvenim podjetjem olajšalo opravljanje dela v državah članicah EU. Prav tako se bo skrajšal čas od oddane vloge do izdaje potrdila, saj nanj ne bo imel vpliva poslovalni čas ZZZS.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima manjše finančne posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva, ki jih bo treba zagotoviti za izdelavo ustrezne elektronske platforme.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva dodatne porabe proračunskih sredstev poleg sredstev, ki so bila že v osnovi zagotovljena v državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Skladnost s pravnim redom Evropske unije

Predlog zakona je skladen s pravnim redom EU.

5.2 Prikaz ureditve v državah članicah Evropske unije

Glede postopka izdaje potrdil A1 v posamezni državi članici EU na ravni EU ni enotnih pravil.

V nekaterih državah je postopek izdaje potrdila A1 v celoti informatiziran, saj lahko stranka vlogo prenese s spletne strani, jo izpolni in pošlje nazaj po elektronski pošti ali po varni elektronski povezavi pristojnemu nosilcu. Tovrsten informatiziran postopek poznajo v Avstriji, Belgiji, Bolgariji, Estoniji, Madžarskem, Latviji in Nizozemski. Potrdilo se ne podlagi elektronske prijave izda avtomatsko, pod pogojem, da informacije na vlogi v zadostni meri nakazujejo na izpolnjevanje pogojev za izdajo potrdil A1 (npr. v Belgiji in Luksemburgu). V primeru dvoma, da pogoji za izdajo potrdila niso izpolnjeni, pa vlogo dodatno preverijo za to pristojni uradniki.

Belgija

Časovni okvir za izdajo potrdila A1 je od 12 ur do največ 5 dni.

Hrvaška

Časovni okvir za izdajo potrdila A1 je od 24 ur do največ 30 dni.

Luksemburg

Potrdilo A1 se izda v roku 2 dni.

Poljska

Potrdilo A1 se izda v roku največ 7 dni.

6. PREDSTAVITEV SODELOVANJA JAVNOSTI

Pri pripravi zakona sta sodelovala Obrtna zbornica Slovenije in Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije GIZ.

7. PRESOJA POSLEDIC NA POSAMEZNA PODROČJA

7.1 Presoja administrativnih posledic

Predlog zakon omogoča avtomatizirano izdajo potrdil A1, kar posledično pomeni skrajšanje roka pridobitve za vlagatelje, ki izpolnjujejo vse zakonske pogoje, ter deloma razbremenitev zaposlenih na ZZZS.

7.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlagani zakon ne bo imel posledic na okolje.

7.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Predlagani zakon bo imel pozitivne posledic na gospodarstvo, saj bodo manjša in srednje velika storitvena podjetja lažje opravljala storitve na trgu EU.

7.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlagani zakon ne bo imel posledic na socialnem področju.

7.5 Presoja posledic glede na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlagani zakon ne bo imel posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

7.6 Presoja posledic na druga področja

Predlagani zakon ne bo imel posledic na drugih področjih.

8. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru Republike Slovenije in pri delu njegovih delovnih teles bo sodeloval državni svetnik Igor Antauer.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o čezmejnem izvajanju storitev (Uradni list RS, št. 10/17) se v 9. členu četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(4) Vlogi za izdajo potrdila A1 delodajalec priloži izjavo, dano pod kazensko in materialno odgovornostjo, da ima z delavcem, ki ga namerava napotiti, sklenjeno pogodbo o zaposlitvi v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na opravljanje dela v tujini ter izjavo, dano pod kazensko in materialno odgovornostjo, o sklenjeni pogodbi o izvajanju storitev oziroma izjavo, dano pod kazensko in materialno odgovornostjo, o aktu o napotitvi. Samozaposlena oseba vlogi za izdajo potrdila A1 priloži izjavo, dano pod kazensko in materialno odgovornostjo, o sklenjeni pogodbi o izvajanju storitev.

V petem odstavku se dodata drugi in tretji stavek, ki se glasita:

»Če vlagatelj izpolnjuje pogoje za izdajo potrdila A1, ga lahko pridobi nemudoma preko državnega portala za podjetja in podjetnike. V kolikor oddana vloga ni popolna, ZZS vlagatelja pozove na dopolnitev vloge.«

KONČNI DOLOČBI

2. člen

Ministrstvu, pristojni za delo in za finance, morata izvedbene podzakonske akte sprejeti v tridesetih dneh od uveljavitve zakona.

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

II. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Zakon ne zahteva več priloge kopije pogodbe o zaposlitvi, sklenjene z delavcem, ki ga namerava napotiti, v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na opravljanje dela v tujini ter pogodbe o izvajanju storitve oziroma akt o napotitvi, temveč zadostuje izjava, dana pod kazensko in materialno odgovornostjo, o obstoju navedenih pogodb. Z dano izjavo podatkov o izpolnjevanju pogojev za izdajo potrdila A lahko pogoje preveri računalniški sistem sam, ki nato potrdilo vlagatelju izda ali pa ne, potrdila pa se lahko izda neodvisno od poslovnega časa ZZS.

V kolikor vloga ni popolna, sistem potrdila ne bo izdal, vendar pa bodo morali pristojni uslužbenci ZZS vlagatelja pozvati k dopolnitvi. S tem se bo vlagateljem pomagalo pri ugotavljanju, česa ni priloženega oziroma česa ne izpolnjuje, ter pripomoglo k temu, da bo naslednjič vedel, kaj vse mora priložiti oziroma katere obveznosti mora izpolnjevati, da vloga ne bo nepopolna.

K 2. členu

Člen določa rok, v katerem morata pristojni ministrstvi sprejeti podzakonske izvedbene akte, potrebne za pripravo platforme in povezavo informacijskih baz podatkov, ki so potrebne, da se omogoči avtomatična izdaja obrazca A1 obrazca.

K 3. členu

Člen določa začetek veljave zakona.

BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA:

9. člen

(postopek izdaje potrdila A1)

(1) Delodajalec ali samozaposlena oseba prek državnega portala za podjetja in podjetnike (sistem e-VEM) vloži vlogo za izdajo potrdila A1 največ 30 dni pred predvidenim začetkom čezmejnega izvajanja storitve.

(2) Vloga za izdajo potrdila A1 poleg drugih vsebuje obvezne podatke o:

- osebnem imenu, priimku ob rojstvu, spolu, datumu in kraju rojstva, enotni matični številki in državljanstvu delavca oziroma samozaposlene osebe,
- naslovu v Republiki Sloveniji, na katerem delavec oziroma samozaposlena oseba prebiva, datumu začetka in datumu konca napotitve oziroma čezmejnega izvajanja storitve samozaposlene osebe,
- delih in nalogah, ki jih bo napoteni delavec oziroma samozaposlena oseba opravljala v okviru čezmejnega izvajanja storitev,
- naslovu oziroma, če se bo storitev izvajala na lokaciji brez naslova, kraju izvajanja storitve,
- nazivu oziroma osebnem imenu, sedežu oziroma naslovu vlagatelja ter njegove kontaktne podatke,
- nazivu oziroma osebnem imenu in naslovu naročnika storitve.

(3) Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka mora vloga za izdajo potrdila A1 vsebovati izjavo vlagatelja, dano pod kazensko in materialno odgovornostjo, da v Republiki Sloveniji dejansko običajno opravlja dejavnost ter da v primeru, za katerega je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, ne gre za okoliščine iz druge alineje prvega odstavka oziroma druge alineje drugega odstavka 8. člena tega zakona.

(4) Vlogi za izdajo potrdila A1 delodajalec priloži kopijo pogodbe o zaposlitvi, sklenjeno z delavcem, ki ga namerava napotiti, v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ki se nanašajo na opravljanje dela v tujini ter pogodbo o izvajanju storitve oziroma akt o napotitvi. Vlogi za izdajo potrdila A1 samozaposlena oseba priloži pogodbo o izvajanju storitve.

(5) Če so pogoji za izdajo potrdila A1 izpolnjeni, ga ZZZS izda v obliki samostojne listine v petih delovnih dneh od prejema popolne vloge, in sicer za čas napotitve delavca oziroma za čas čezmejnega izvajanja storitve samozaposlene osebe, kot izhaja iz vloge za izdajo potrdila A1.

(6) Če pogoji za izdajo potrdila A1 niso izpolnjeni, ZZZS vlogo za izdajo potrdila A1 z odločbo zavrne.

(7) Zoper izdane odločbe in sklepe ZZZS po tem zakonu ni dovoljena pritožba, možen pa je upravni spor.

(8) S prvim dnem napotitve, navedenim na vlogi za izdajo potrdila A1, napoteni delavec pridobi lastnost zavarovanca v skladu z ustrezno zavarovalno podlago za delavce, ki v okviru čezmejnega izvajanja storitve delo začasno opravljajo v drugi državi članici Evropske unije, pri čemer ZZZS spremembo zavarovalne podlage izvede po uradni dolžnosti.

(9) Minister, pristojen za delo, skupaj z ministrom, pristojnim za zdravje, s podzakonskim aktom predpiše obrazec vloge za izdajo potrdila A1, postopek za vračilo prispevkov in povračilo stroškov uveljavljenih pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ter postopek čezmejnega povračila sredstev v primeru odprave potrdila A1.